

قشربندی و نابرابری اجتماعی: بررسی دیدگاه ماکس وبر در رابطه با قشربندی اجتماعی

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۹/۲۴

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۰/۲۲

کد مقاله: ۸۱۶۵۲

محمدعلی امیرپورسعید^۱

چکیده

یکی از مفاهیم اساسی که لازم است در توصیف ساختار اجتماعی هر جامعه‌ای بررسی و تحلیل شود، نظام قشربندی اجتماعی آن جامعه است. پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های مروری-اسنادی و کتابخانه‌ای می‌باشد که یافته‌های آن با مراجعه به منابع مختلف جمع‌آوری و طبق اهداف تحقیق دسته‌بندی شده است. جامعه‌شناسان برای توصیف نابرابری‌هایی که در جوامع بشری میان افراد و گروه‌ها وجود دارد، از قشربندی اجتماعی سخن می‌گویند. ما غالباً وقتی به قشربندی فکر می‌کنیم؛ چیزهایی مثل دارایی‌ها یا مالکیت را در نظر داریم اما قشربندی می‌تواند بر پایه ویژگی‌های دیگری مثل جنسیت، سن، اعتقاد دینی یا درجه نظامی نیز شکل بگیرد، از همین رو در این تحقیق سعی شده تا قشربندی و نابرابری اجتماعی از دیدگاه ماکس وبر شرح داده شود. کوشش عمده وبر این بود که تبیین جدیدی از نظام سرمایه‌داری معاصر در مقابل تحلیل اقتصادی مارکس که حاکی از تسلط ساخت زیربنا بر ساخت روبنا، سیاسی و فرهنگی است پیشنهاد کند. رویکرد وبر به قشربندی اجتماعی بر مبنای تحلیلی که مارکس پرورانید بنا می‌شود، ولی او این تحلیل را شرح و بسط داد. یکی از جنبه‌های مهم تحلیل وبر این است که قشربندی را به عوامل اقتصادی تقلیل نمی‌دهد بلکه آن را چند بُعدی می‌بیند.

واژگان کلیدی: قشربندی اجتماعی، ماکس وبر، طبقه، منزلت، حزب

۱- کارشناسی جامعه‌شناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران